

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona. Fél évre . . . 4 korona.

Egyes szám ára 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . 12 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek. A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Halottak napján.

Nincs a világon olyan nép és nem is volt soha, a mely közömbösen tudna elhaladni a földi élet és az elmulás határai mellett, a melyeket egy-egy kidomborodó sirhalom jelez az emberi szemnek.

A világ minden népe megdöbbenve áll meg az elmulás határán és szükségét érzi annak, hogy ezen a határon egy kissé magába szálljon és a lét nagy kérdései fölött elmélkedjék. Hogy milyen formában ad kifejezést meghatottságának, az a gondolkodó előtt nem lényeges elsősorban, hanem maga ez a meghatottság, a megalázódás a kérlelhetetlen hatalommal szemben, a melynek örök törvénye a lelkes embert porba dönti, az elmélyedés és kiengesztelődés szükségérzete, — ez az, a mi örök tanuságként kiemelkedik a sírgödörök homályából és lelkünket megragadja a külső formások változó alakzatai között.

Igaz, hogy nem minden emberi lélek egyformán fogékony az élet és halál nagy kérdései iránt, mert nem mindegyik szeret önmagába elmélyedni.

Némely emberi lélek olyan, mint az országot, telidesteli van a világ keréknyomaival, tapossa minden talp, sarok, pata, csülök; jön-megy rajta a világ. Van ilyen lélek is, a melyik kevésbé fogékony a jó gondolatok, a magába szállás iránt, a melybe ki-bejár sok oktalan, sáros gondolat, a melyre rávetődik hir és benyo-

más, — az ilyen lelkek hasonlóak a korezmákhoz és az utszéli czigánysátrakhoz, — ott elmélyedést, elmerülést, magabaterést hiába keresünk, ott nem gyökeresedik meg semmi, — ott nem látnak tovább a divat változó külsőségeinél, — ott könnyelmű, szárnyaló, ellebbenő indulatok, a napnak tarkasága, szeszélyes jó és rossz kedv változásai csipkedik el a mélyebb tanuságot.

Az ember minden fajtája, minden népe, nyelv, szin és lakóhelyi különbség nélkül a maga egészében megdöbbenve áll meg a lét és nem lét nagy kérdése előtt és különböző külső szokások között egy nagy gondolatba látszik elmélyedve.

Ez a nagy gondolat az, hogy annak, — a ki most élettelen hulla gyanánt, mint egy felsőbb hatalom legyőzöttje a porban hever, — nem szünhetett meg az élete a földi elmulás határán, hanem valami előttünk ismeretlen módon tovább is él és hogy azt a nagy hatalmat, a kinek örök törvénye legyőzte a büszke embert, valami módon engesztelni kell a legyőzött iránt és meg kell becsülni azt a hullát még a porban is, mert emberi léleknek volt a lakása. S az a lélek hová lett belőle? Ki tudná megmondani, ha csak maga a győztes hatalom nem mondja meg! Előbb járt-kelt, mozgott, beszélt, gondolkozott, szeretett, jót tett, tervezett és most minden oda van! Elment valahová, ismeretlen helyre, bezáródott utána a kapu és nem áll módunkban, hogy oda bepillantassunk és

megláthassuk: mi lett belőle? mivé lett az élő lélek, a mely még néhány pillanat előtt azt a testet mozgatta éltette.

Azután a mélyebben gondolkodó lelkek éreznek homályosabban, vagy tisztábban — az mellékes — de éreznek valami felelősséget, a mivel az ember saját lelkiismerete előtt tartozik az ő maga belső életeért, a mely gondolatokban, indulatokban, szavakban és külső cselekedetekben is megnyilvánult a földi élet tartama alatt. És azután a sírgödör előtt eszükbe jut ez a felelősség és leszámolás öntudata s azt kérdik magukban, mi lett vele? hogy ítélte felőle, hogy ítélhetett felőle az igazságos Biró, a kinek nincs szüksége tanukra, mert látja a velők szárait és sejtjeit, ismeri a szívek és vesék legrejtettebb titkos rugóit: világosan áll előtte, a mindent tudó örök értelem előtt az embernek egész belső lelki világa és a szerint ítél! Ne hidd te szegény ember, hogy a te megalázódásod, könyörgésed, szertartásod most már változtathat rajta, mert ha tekintetbe vette a te megalázott szívednek alázatos jó indulatát, azt nem most, utólagosan vetette a mérleg serpenyőjébe, hanem már előre tudta mindentlátó, örök értelmével, hogy te ezen meg ezen a napon könyörögni fogsz valamiért és ha érdemesnek talált, már öröktől fogva a szerint intézte terveit, mert itt nem ember, nem király, nem császár a győztes hatalom, hanem a világmindenség végtelen hatalmas, mindentudó, örök-kevaló Urának, az egyedüli Urnak törvénye

akiket a gyermekek szeretnek, azt a szülők is és mások is szeretik; s mivel nálunk a népszerű, kedvelt embereket sem nem nagyságotlák, sem nem tekintetesezik, hanem egymás között a nép csak keresztnevéről hívja, utána ragasztván az „ur” szót, pl. Miklós ur, Sándor ur, Berczi ur, stb. így lett őbelőle „Pali tanító ur”.

Amilyen vig és jószívű volt, épen olyan könnyelmű is; a könyveket nagyon szerette és nem ment ki a községünkben könyvügynök nélkül, hogy Palkó barátunktól egy csomó rendeltést el ne vitt volna, — természetesen részletfizetésre, úgy, hogy ezek részletei már a fél fizetését felemésztették, a mi pedig nagy szó, az úgy sem valami fényes fizetés tekintetbe vételével.

Ha aztán a czegek szoritották, mindég bekopogtatott hozzám s én szépen kiegyeztettem őket vele. — Engemet nagyon szeretett, de én is szerettem őt nagyon, arany volt a szíve, mindennek csak a szép oldalát látta, mindenben csak a szépet, a szívnek tetszőt kereste, a pessimismusnak halvány árnyalata sem érte az ő finom lelkét soha, de a realismusé sem.

De mit is mondott Goethe:

„Világcsapása az az ész
Melynek nincs szíve,

TÁRCZA.

Nem győz le a halál.

(„Non omnis moriar” Horacius latin mondásához.)

Ember vagyok, földi létem
Elsuhanó perczein
Öröm lebeg páráképen,
Máskor bánat s sujtó kin;
De tul e lét ködhomályán
Vezérsillag mosolyog rám:
Nem győz le a halál!

Szépek bár a földi kinesek,
Szép a hirnév szép a rang, —
De feléjük minek intsek?
Érdem nélkül jobb alatt. . . .
Szegényen is nemes vagyok,
Nemességem dicsőn ragyog:
Nem győz le a halál!

Az utszélien gyönyör mámor,
Mind egy percznyi kéjt ígér:
Csalfa társak közt a vándor
Lába tán rossz utra tér?
Földi gyönyör gyorsan mulik,
Vezérsillag földön tul is:
Nem győz le a halál!

Testi kin sujt a göröngyre,
Mélyen égő gyötrellem, —
A vergődő szava gyöngye,
Halál hívja: jöjj velem?
Föloszlik a test a porban,
De a lélek nem jött onnan:
Nem győz le a halál!

Bár a gyöngye testnek árnya
Fátyolozza lényemet:
Lelkem folyton följebb szárnyal,
Hová anyag nem mehet.
Fent van az ő szép hazája,
Hol eszményit feltalálja:
Nem győz le a halál!

—hz.—

Szegény Pali tanító ur! . . .

Irtá: SZÉCSI ISTVÁN.

Fura ironiája a sorsnak, hogy a mi örökké vig Pali barátunkról kell ilyen című memóriát írni: „Szegény Pali tanító ur . . .”

Volt pedig Pali tanító ur, a mi kedves kollégánk, mezővárosunk legfiatalabb, legvigabb tanítója. — Az első osztályt tanította, de úgy tudott az apróságok nyelvén, hogy ezek jobban szerették talán az édes szüleiknél is; már pedig

zuzta porba az életet, ez hozta létre a földi elmulást s ennek kezébe jött az, a ki meghalt.

Ez a gondolat nyilatkozik meg homályosabban vagy tisztábban a szegény indián lelkében, mikor a fegyverét is odateszi az elköltözött mellé, hogy a nagy szellemmel, az örök vadászmezőkön legyen mivel végezni kedves foglalkozását. Ez nyilatkozott meg pogány őseinknél, mikor a hőssel együtt temették egy dombba lovát és fegyvereit. Ez nyilatkozott meg Egyiptom ősnépeinél, mikor a halál után szertartások közt ítéletet mondtak az elköltözött fölött. Ez nyilatkozik az emberevő kannibál tökéletlen agyában, mikor a halott mellé odatüzi a kopját, vagy a leölt ellenfelek koponyáit. Ez nyilatkozott a görög és római hullamosás, italáldozat és egyéb szertartásokban. Ez nyilatkozik a Kon-fu-tse vallását követő khinainál, mikor a holtak szellemét tiszteli és aranyos papirost éget a vagyonszállat jelképezésére. Ez nyilatkozott meg a zsidó hős: Makkabi Judás lelkében, mikor egy harez után 12000 gira ezüstöt küld Jeruzsálemba, hogy a harezban elesettekért áldozatok, könyörgést végezzenek, mert szent és üdvösséges gondolat a holtakért imádkozni, hogy bűneiktől megtisztuljanak. Ez nyilatkozik meg a keresztény sirok fölvirágozásában, díszítésében vagy kivilágításában, de még inkább a temetési énekekben, könyörgésekben.

Ez hozzátartozik az örök emberihez, ez a holtak tisztelete, megbecsülése, ez az örök hatalom kiengesztelése.

Arról azután lehet vitatkozni, hogy melyik forma a helyesebb, melyik a tökéletesebb, melyik az Istennek tetszőbb, melyik vezet világosabban, tisztábban az Istenhez? De a lényege mindegyiknek a holtak megtisztelése, a győztes hatalom engesztelése. Helyesebb, igazabb az a forma lesz, a melyik valami módon közelebb vezet az Istenhez és az embert tökéletesebb életre, jobb cselekedetekre, belső világának tisztább kifejlésére hatásosabban ösztönözheti és igazgathatja.

Mert az embernek minden jósága, minden tökéletessége a belső világtól függ. A belső világ, a lelki élet pedig olyan nagy dolog, hogy a királyok minden pompája elfakul, elhomályosodik ennek méltósága mellett. Világ, emberi tekintet, divat, hangulat — ez mind csak lengő nádas — az ilyen egész lélekben nem zizeg; benne elvek, jellem, következetesség, akaratérő uralkodnak. Hite, érzülete, buzgósága, eljárása nem benyomások szerint változnak. Az elvek kegyetlenek, a mennyiben mindenben

Istenverése az a szív
A melynek nincs esze."

S ez a mély értelmű mondás hamar beteljesedett a mi Pali barátunkon.

*

Szép, csendes vakációs délután volt, olyan amelyet csak falun vagy kisvárosban tölthetett az ember, a kertben, a méhesben, a növények férfi korukat élnek, a méhecskék még a tegnapi lakodalom összevisszaságát igazgatják el, az elszálló raj hagyta hátra azokat, és ők kissé fáradtan tesznek-vesznek helyre egy-egy lehullott viasz darabkát, vagy visznek ki valami hulladékot, s hozzá csendesen énekelgetnek, mintha még most is fülükbe csengene a tegnapi lakodalmi zene, kissé bágyadtak, mint a mulatságutáni napon a leányok, kik sok összevisszaság rendbehozásánál, eldudolják, a tegnapi zene édes akkordjait. — A község csendes, mindenki a mezőn foglalatoskodik, csak az otthon maradt kis gyermekek vig mulatozása hangzik ki néha a szomszédok félszeréből.

Én a méhek körül foglalatoskodom, a Kárász néni pedig a ribizlit szedi, nagy hosszú lapos kosarakba, néha motyog is magában valamit, de ki értené meg azt. — Az ő dolga.

A lakásomtól a méhesig vezető uton vi-

érvényesülni kívánnak; magasztosak, de lenyulnak az élet s az érzés apróságai: stilszerűséget sürgetnek, megkövetelik, hogy az élet a legapróbb részletekig egységesen s harmonikusan legyen kidolgozva. Olyanok, mint a napfény, a mely az ég magasságából küldi sugarait, de azután beleszövi azokat minden falevelbe, minden fűszálba, minden virágba s beleégnék azok a gyökérpikkelyeibe és a futóbogár zománczába és a színes lepke himporába. — Ilyen a belső világot élő, független, hatalmas lélek: királyi paloták, puha csipkés ruhák, szőnyeg, kerevetek, aranyos, ezüstös ragyogás nem imponálnak neki, sőt ellenszenve van irántuk, mert kevés lelket lát a puha életben. A belső világot élő ember kiárasztja szíve melegét s másokat is ez utakra terel, mert az ő lelke lelket ébreszt, lelki szemeket nyit, lelkeket tanít énekelni. S ez a szép, kedves belső lélek talán visszavonuljon ma a tudomány modern vívmányai előtt a gőz és villamosság korában? Nincs talán rá ma már szükség? Sőt százszor jobban, mint hajdan. Hiszen gyáraink kormától, füstjétől mégis nyílik virág s gépeink zakatolásától mégis énekel a pacsirta s csak szívünk felejtse el legértékesebb, legédesebb mélységeit? Ne légy bolond s ne felejtse el belsődben élni azért, mert a külső világban gépek és kémények füstölnek, zakatoznak, hiszen az is mind csak az emberi lélek találmánya!

A szeretet, öröm, lelkesülés friss erőt és ifjúságot ad: fölépíti és kialakítja még a testét is, ha szabadfolyást biztosítunk a lélek mélysegebb, kristálytisztá áramlatainak. Ha ezt a tisztá, illatos lelket sugározzuk ki magunkból, akkor az egész világ megváltozik előttünk, azt a szint ölti magára, a melyben te öltözteted. A belsőleges lélek maga teremt magának világot, a melyben érzelmei magaslatán daczolhat alacsony viszonyosságokkal.

Mily igazság van e német vers soraiban:

„Vor eines Dichters Blicken
Wird jede Blüt am Strauch zum Lied;
Die Strasse wird zur Bühne,
Wenn Shakespeare's Auge auf sie sieht.“

Magyarul: A költő tekintete a bokor minden virágából dalt fakaszt; az országut is színpaddá változik, ha Shakespeare szeme néz rá.

Miért ne lenne hát a mi lelkünk fény és hőforrás, hiszen több van benne Istenből, mint az egész anyagi világban és ha kifejlesztjük azt a jót, aminek csirája benne van, boldogok leszünk és sokakat boldogítunk e földi életben

kaczagás hallatszik, ki sem nézek, minek? tudom, hogy Palkó jön, no, mi baj lesz megint?

— Nem is gondolod, — így kezdi, — mitéle ujságot hozok neked Jani bátyám, most tettem csak egy nagy bolondot; de ezzel azután be is tetézem eddig elkövetett összes bolondságaimat, s bevezek a családi élet csendes révébe.

Most már rajtam volt a sor nevetni, de nevettem is egy hatalmasat. — Pali mint családapa, Pali mint komoly családfentartó: Pali és a felesége; — ilyen képek vonultak el lelki szemem előtt, s ezek oly komikusak voltak, hogy nem is kérdeztem, hogy mi a neve azon révésznek, aki azon csöndes révébe bele fogja az ő élete sajkáját kormányozni, hanem, hogy tud-e az szeretni.

— De még hogy, — felelé Palkó, — még tégedet is meghódítana vele.

— No, öcsém, az én szívem már erősen be van pólyázva a szerető ostromokat illetőleg, hanem hát ki is légyen az a tündérke. —

— A gelei kasznárék Lillikéje: — hiszen ismered is. —

De itt már az én szerethetnékem igen megapadt, miután ismertem a kis ónagságát, ki tizenhét tavasza daczára igen zajos multtal endelkezett, s kaczer volt oly mértékben, hogy

és nagy bizalommal várhatjuk azt az időt, amikor a mi testünk is porba omolva, lelkünk örök Birája előtt megjelenik.

Méltán mondhatjuk, a mit az istenfélő Jób mondott sok 'kinja között is független, belső lélekkel:

„Tudom, hogy az én megváltóm él s az utolsó napon a földből föltámadok és ismét körülvételem az én bőrömmel és az én testemben fogom meglátni Istenemet.“

Nem többet ér ez a diadalmas lelki belsőség, ez az emelkedett világnézet, a világnak minden mulékony pompájánál? —*h.*—

Vármegyei közgyűlés.

Vármegyénk közönsége f. hó 27—28-án tartotta rendes őszi közgyűlését *Bornemisza* László főispán elnöklete alatt. — A közgyűlés nem volt sorozható a látogatottabb gyűlések közé, de azért a nevezetesebb tárgyaknál élénk érdeklődést mutattak a bizottsági tagok.

A közgyűlést pontban 10 órakor a főispán nyitotta meg s üdvözlőlvén a bizottság megjelent tagjait, az ügyek komoly és tárgyilagos bírálására kérte fel, különösen figyelmét hívta fel a bizottságnak arra, hogy a vármegye önkormányzati körében és ezzel kapcsolatosan anyagi gondoskodás tárgyát is képezi több ügy.

Napirend előtt a főispán *dr. Szontagh* Sándor budapesti ügyvédet, a rimamurány-salgótarjáni egyesület alügyészét megyei tb. alügyésszé nevezte ki.

Első tárgy volt *Lukács* alispánnak apró részletességre kiterjedő, nagy gondal szerkesztett jelentése a közigazgatás állapotáról. A jelentést a közgyűlés, az állandó választmány javaslatahoz képest, megnyugvással fogadta.

Ezután alispán méltatta *Juraskó* Jakab kir. műszaki főtanácsos, a kir. államépítészeti hivatal főnökének, ki 26 év óta látja el a hivatal vezetését, utaink és műtárgyaink kiépítése érdekében kifejtett munkásságát s indítványozza, hogy ezen derék férfi érdemei akkor, midőn a közszolgálat érdekében Esztergomba helyeztetett át, jegyzőkönyvileg megörökíttessenek. A közgyűlés egyhangulag határozta el a távozó érdemeit jegyzőkönyvében megörökíteni. Erre *Juraskó* főtanácsos fejezte ki szép szavakban köszönetét a vármegyével szemben.

Majd *Kubinyi* Géza országgyűlési képviselő fordult a vármegye közönségéhez és az alispánhoz, mint a köz. erdészeti bizottság elnökéhez kérelmével, hogy az erdészeti bizottság egyes erdőkihasználási ügyekben ne járjon el szigorúan, mert ez által a birtokosokra igen sok és érzékeny kár hárulhat. A közgyűlés helyesli *Kubinyi* felhívását és azt az alispán tudomásul vette.

A vármegye költségvetését a miniszter igen szűk keretben állapítván meg s a vármegyei községi és körjegyzői nyugdíj vagyon is kiegészíti

komolyan házasodni szándékozó fiatal emberek még a táját is kerülték. — Palkó is észrevette, hogy lehangolódtam, s az ő jókedve is alább hagyott, s hogy épen ő mondjon valamit — így szólt:

— Ugy-e helyes asszonyka lesz belőle? és az édes atyja megígérte, hogy ad egy tehenet, egy anyasertést, meg az összes könyvszámlámat kifizeti; az édes anyja ad öt libát, tíz tyukot, három pulykát és hat kacsát, a nagy-nénie — akié az a szép nagy sárga ház a tulsó soron, azzal a nagy kerttel, — azt Lillikének adja, s mi ott fogunk turbékolni és gazdálkodni; no, nem nagyszerű lesz ez Jani bátyám, s egy gyönyörű szép kis feleség, kész a földi paradicsom.

— Ráértél volna még!

— Meddig?

— Mig az a te jövendőbelid férjhez nem megy. —

— Ugy látszik te nem igen rokonszenvezel vele, de megállj csak, ha majd meglátod őt teljes szépségében, jóságában, tudom másképen vélekedel.

Miután láttam, hogy itt ugyis hiába minden diskurzus, nem is igyekeztem őt lebeszélni, meg hátha Lillikének is megjött a jobbik esze és jó felesége lesz Palkónak. (Vége köv.)

tendő lévén, erre és az összes fedezetlen köz-igazgatási, valamint háztartási kiadásokra a vármegye 3% pótdátot szavazott meg; főispánját és országgyűlési képviselőit pedig felkéri, hogy póthitel engedélyezéséért a ministeriumnál küldött-ségileg járjanak el. — Ugyancsak megszavazta a közgyűlés az árvapénzeknek egyes pénzintézeteknél való elhelyezését is.

Alispán a megjelenő napi lapokban közzé tett állami költségvetésből szomorúan győződik meg arról, hogy az állami költségvetés keretében a köz-igazgatási tisztviselők törvényben biztosított javadalmáról ez uttal sem történt gondoskodás, kéri tehát a közgyűlést, hogy e tárgyban írjon fel. A közgyűlés helyesli az alispán felszólalását és felirat, valamint az összes vármegyéket megkeresését mondja ki.

Ez után *Hámos* László nyug. főispán indítványozza, hogy *Hazai* Samu honvédelmi miniszter abból az alkalomból, hogy altábornagygyá lépett elő, üdvözöltesse. Ezen indítvány elfogadtatván, a közgyűlés a következő táviratban üdvözli *Hazai* honvédelmi ministert: „Gömör és Kishont vármegye közönsége mai napon tartott közgyűléséből Nagyméltóságodat, mint e vármegyének jeles szülöttét és a kormány egyik kiváló oszlopos tagját, legkegyelmesebb magas előléptetése alkalmából egyhangú őszinte örömmel üdvözli és nemes törekvésehez — állandó ragaszkodásának és támogatásának kifejezése mellett — sok szerencsét kíván.”

Rimaszombat r. t. város 2.500.000 kor. kölcsönüggyét a közgyűlés elvileg jóváhagyta.

Hely hiányában a többi fontosabb tárgyakról jövő számunkba referálunk.

Orvosszövetségi közgyűlés.

A gömörvármegyei orvosi fiókszövetség f. hó 26-ikán Bánrévén dr. *Löcherer* Tamás elnökle mellett rendkívüli közgyűlést tartott, melyen jelen voltak: dr. *Borszék* Ármán (Feled), dr. *Gaál* Gusztáv (Tornalja), dr. *Gescheit* József (Pelsőcz), dr. *Gocso* Gusztáv (Jolsva), dr. *Hajesi* Sándor (Rozsnyó), dr. *Hajdu* Miksa (Putnok), dr. *Honéczy* Gyula (Rimakovka), dr. *Hruska* János (Nyustya), dr. *Kengyel* János (Csetnek), dr. *Kármán* Aladár (Rimaszombat), dr. *Molnár* Ferencz (Rimaszécs), *Pazar* Andor és dr. *Pazar* László (Tornalja), dr. *Sigmund* József (Rimaszombat), *Szederkényi* Mihály (Ajnácskő), *Schwarz* Ármán (Putnok), dr. *Schvirian* János (Dobsina), Elmaradásukat kimentették: dr. *Csiky* Ferencz (Hepa), dr. *Fodor* Béla, dr. *Mesko* Miklós, dr. *Szabó* Károly, dr. *Lichtschein* Adolf (Rimaszombat), dr. *Gálfi* József (Ratkó), dr. *Hensch* Géza (Jolsva), dr. *Heincz* Hugó, dr. *Pösch* Dezső (Rozsnyó), dr. *Linberger* Albert és dr. *Weisz* Géza (Nagy-röcze), dr. *Schwarz* Márk (Tiszolcz), dr. *Sailer* Károly (Liker).

Dr. *Löcherer* elnök meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket, megindokolta, hogy a jolsvai kartársak szíves meghívása folytán oda kijelölt őszi közgyűlést a kolera veszedelem miatt nem lehetett megtartani, most azonban a munkásbiztosító pénztárak és orvosok ügye föltétlenül szükségessé tette a rendkívüli közgyűlés összehívását s ennek helyéül azért jelölte ki Bánrévét, mert e vasúti csomóponttól idejében haza utazhatik mindegyik orvos nagyobb mulasztás nélkül.

A munkásbiztosító pénztárak és orvosok ügyét ezután dr. *Kármán* Aladár ismertette s azt indítványozta, hogy ezen közgyűlés hozzon határozatot azon fontos elvi kérdésben, hogy a tisztviselő rendszer vagy szerződéses viszony keretében vállalhatnák-e a pénztári orvosok a munkásbiztosító pénztár szolgálatában orvosi állást. Ha az elvben döntést történt, bizassék meg a már kiküldött teljhatalmu bizottság, melynek tagjai: dr. *Löcherer* Tamás elnökle alatt dr. *Hajesi* Sándor, dr. *Pösch* Dezső, dr. *Hruska* János, dr. *Sigmund* József, dr. *Schvirian* János, dr. *Gaál* Gusztáv és dr. *Kármán* Aladár — a

szolgálati és fegyelmi szabályzat összeállításával, illetve a megküldött tervezet módosításával s a kerületi pénztár kiküldöttjeivel való tárgyalás után megállapodás létesítésével.

Dr. *Hajesi* Sándor tartalmas és megokolt indítványában a tisztviselői rendszer mellett foglalt állást, ennek számos előnyét: a véglegesítést, eltagadható, jó fix fizetést és nyugdíj jogosultságot hangsúlyozta, míg dr. *Gaál* Gusztáv a szerződéses rendszer mellett mutatkozó előnyök érdekében sorakoztatta szintén figyelemreméltó s az orvosok prestigeének leginkább erkölcsi tekintetben való megvédését biztosító érveit. Hozzászóltak a tárgyhöz többen s alapos eszmecsere után a megejtett szavazás a szerződéses rendszer mellett döntött s a kiküldött bizottságot a további teendőikkel teljhatalmulag megbizta.

A közgyűlés ezután dr. G. N. putnoki orvos újra felvétele iránt beadott kérelmét tárgyalta s azt teljesíthetőnek nem találta.

Új tagként felvételre dr. *Kass* András csetneki körorvos.

A közgyűlés ezután az elnök életetésével véget ért.

Széljegyzetek.

t. Ha az ember egy sült malaczcsembot darab kenyérré tesz s egy hétig úgy hagyja valami nedves, nyirkos helyen, a hét múltán észre fogja venni, hogy a czomb is, meg a darab kenyér is összenőtt: átfogta a penész.

Ilyenféle penész ölelkezés támadt bizonyos forradalmi irányzatok és a néplelek között is. Az ölelkezés erős és heves; gyakran erőszakos s mint az örült szerelmi láz-csókjának, alighanem ennek is — fulladás lesz a vége.

Purjesz Lajos orvos a minap egy gyűlésen örömmel konstatálta, hogy „lassan fejlődő szociális forradalomnak a szele . . . rombol s jól teszi”. Majd tanatikus nekibuzdulással fölveti a kérdést: „hol a mi (t. i. az ő) helyünk?” Válaszul azt mondja: „ott a hol forr, kavarg, tombol valami. . .”

Bizony vannak, kik úgy mondják, hogy ott az ő helyük. A hol a forradalom szele örvényeket sodor, ott az örvény szélén az ő helyük. Ezek elégedetlenek a mával, kegyetlenek a multtal szemben s kipirul az arcuk, ha a „Holnap”-ra gondolnak. Ez az ő délibábjuk s valamint a „Holnap” költői, ők is ezt az örökké üres fantómot kergetik.

S radikális emberek ezek mind! Kitérőlnék a tegnapot a világból, mely nélkül nincsen ma. Agyonnyomnak a má, mely nélkül nincs holnap. Pedig még a kaptafacsináló sem kötheti le a mostani percet úgy, hogy csak ez alatt készüljön el a kaptafa. Főkedvencük az ateistikus, istentelen bölelelet. Ezzel azután terjesztik a bizarr és szellemtelen anyagelvűséget, mely világszerte annyi rombolást okozott, de a melyre minden forradalmi irányzatnak sőt tervei takarására és keresztülvitelére annyira szüksége van. Igy érthető, hogy miért olyan idegesek ők azon intézményekkel szemben, melyek lelket és erkölcsöt akarnak menteni, s hogy miért nem marad egyéb fegyverük az ezek elleni küzdelemre, mint a cinikus felületességgel föltalált hazugság, rágalom, tudatos terdítés s minden erkölcsi és jogrendi intézményeknek, valamint ezek képviselőinek rosszakaratu diszkreditálása!

Nézzünk csak bele pl. a magyarországi szociáldemokrácia lapjaiba s látni fogjuk, hogy így van. Kevés közlemény jelenik meg ott, mely tudományos szempontból megállaná helyét. E helyett inkább az érzelmekre spekulálnak s folyton az embernek vadulásra fajuló érzelmeit érintik és izgatják. Ezek előtt a tomboló érzelmek előtt folyton a nyomor kortináit emelgetik s megettük láthatókká válnak a társadalom hibái és bűnei. Igy azután a vérittas tömeg

mindenben furiákat lát s a forradalom pallosát forgatja az emberek feje fölött.

Mivel pedig kiölnek az emberből mindent, a mi ideális, hát fáznak ezek a lelkek, mint a csikorgó hideg; kegyetlenek, mint az éhség és halál; gőzölnek, mint a kiömlő piros vér. Mert ez van azokba a lelkekbe beledresszizozva a megtévesztő szervezetség hatalmával: a hidegség, kegyetlenség, gőzölgő vér és a halál. A lelkiállapotnak ilyen chaoszában nem jöhet létre rend s azért oly nehéz boldogulni velük. Nem, ezek a bús szomorú lelkek még a kéjben, az élvezetben is a bünt keresik s a kiejleányok lesznek istennöik! *Ady* Endre is, a nagy tehetség bámulatos könnyelműségével így énekel nekik (akkor bizonyára magát kivételnek tartotta):

Mit bánom én, ha utcasarkok rongyja,
De elkisérjen egész a síromba. . .

A modern ember újra „a kétely és kritika” csillagzatába került. Fogalomzavara van. Szavainak nincs abszolút érvényű jelentése, hanem csak szempontok szerint. Pl. bizonyos szempontok szerint szabad minden gondolat; tett. Szabad gyilkolni, zúzni, ártatlanok vérében gázolni is. Vannak azután, kiknek nem szabad ezt tenni — a kultura nevében. De ott, a hol ez szabad, ott dieshimnuszokat várnak ugyancsak a — kultura nevében. . .

Vajjon a későbbi századok, melyek majd nyilván tartják a modern ember „szabad” vandálistusát, milyen ítéletet fognak az eltévelyedésnek egyes szomorú lapjaira nyomni? Alighanem úgy lesz, hogy e történelmünk egyes fejezetei elé azt a szót fogják írni, melyet pedig mi is utálunk: modern *inkvizíció!* Vagy nem?

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Személyi hírek. A rozsnói megyéspüspök: *Sipeki Balás* Lajos f. hó 26-ikán délután Feleden át nógrádi birtokára utazott.

Borbély Lajos, a rimamurány-salgótarjáni vas-mű-egyesület vezérigazgatója f. hó 25-én kezdte a társulat gyárainak és bányáinak hivatalos beutazását. Kisérétében vannak *Jellinek* bányaigazgató, *Lázár* és *Zorkóczy* igazgatók, *Marton* János főügyész stb. A vizsgálatok vármegyénk területén fognak legtovább tartani.

Katonai szemle. Szentkirályi *Nagy* Valér altábornagy, a mentelepek katonai felügyelője f. hó 25-én délben adlátusa *Dezső* Ferencz alezredes és *Szereda* József számvevő kapitány kíséretében Budapestről városunkba érkezett s a Hungáriában elköltött ebéd után a mentelepre hajtattott. Itt az ügykezelést és a legénység fellett alapos szemlét és vizsgálatot tartott. A felügyelő a tapasztalt renddel, szabályos ügykezeléssel és a legénység állapotával teljesen meg volt elégedve s különösen elismeréssel szölt az újonczok alapos és gyors kiképzéséről. Az altábornagy kíséretével együtt a délutáni vonattal Budapestre utazott.

Áthelyezés. A közoktatásügyi miniszter *Szakall* Irma koháryházi állami elemi iskolai okleveles tanítónőt hasonló minőségben áthelyezte az abaujszántói áll. elemi népiskolához.

Adomány. Gróf *Andrássy* Dénes, a jótékonyágáról országsszerte ösmert főúr, abból az alkalomból, hogy a gömörvármegyei községi és körjegyzők egylete őt örökös diszelnökévé választotta; — az egylet javára 2000 koronás alapítványt tett.

Legujabb, legszebb kézimunkák, gobelinek, smyrnák kapkátók: **Özv. Vajdánénál** Miskolcz, Széchenyi-u. 18. sz. Montirozás, himzés, kézimunka.

A reformáció emléke. Az idén 393 esztendeje, hogy a reformáció megkezdődött. Évről-évre kegyelettel ünneplik a protestáns felekezetek a reformáció emléknapiját október 31-én. Most is délelőtt 9 órakor a főgimnázium tart ünnepet, délután pedig a református egyház szeretett vendégsége lesz ugyanott. Világtörténelmi jelentőségű ez az emléknapi, mert azt el kell ismernie minden kereszténynek, hogy az egyház főurai abban az időben inkább világi urak voltak, mint a népek lelki atyái s az erkölcsi romlottság a pogány világ felé sülyesztette akkor Krisztus egyházát, mikor a külső fény talán legnagyobb volt. Ettől a sülyedéstől a reformáció mentette meg az egyházat; igaz, hogy forradalmi uton. De ez a forradalom adott aztán nagy lökést és fölkeltette az erőt a kath. egyházban is, hogy önmagát „fejében és tagjaiban” századokra megreformálja. Így a világtörténelmi jelentőséget a reformációtól senki sem tagadhatja meg. Legokosabb dolog is manapság, a fölvilágosultság századában, ha egymás felekezeti dolgairól méltányosan, elfogulatlanul nyilatkozunk és a mint az Magyarországon a közelmúltban olyan szépen indult: egymáshoz lehetőleg közeledünk. Rimaszombat és Gömörvármegye meg épen nagyon szép példáját nyújtotta a keresztény felekezetek egyetértésének. Óvakodjunk azoktól a prófétáktól, a kik a száz év óta letűnt felekezeti harcokat szeretnék felújítani és a keresztény felekezeteket egymás ellen ingerelni, nem mintha azok érdekeit nagyon szívükön viselnék, hanem hogy a zavarosban halászva a maguk érdekeit előmozdítsák és a kereszténységet a saját részleteivel tegyék tönkre. Ha valaha, úgy ma van szükség a kereszténység összetartására a hit ellenségeinek erélyes előnyomulásával szemben. Értsük meg egymást és szövetkezzünk Krisztus nevében az igaz valóság zászlaja alatt.

A szeretetvendégség műsora: 1. Gyülekezeti ének. — 2. Erős várunk nekünk az Isten. — 3. Ünnepi beszéd, tartja Czinke István ref. lelkész. — 4. Magánének: Óh, Ábrahám Ura! Héber dallam. Mester, a bösz vihar dühöng. Palmer H. R.-től. Énekl. harmonium kíséret mellett Szücs György ref. énekvezér. — 5. Szavalt. Tóth János ref. s. lelkésztől. — 6. Vegyeskar. Lelkem keres, harmonium kísérettel Mainzer J.-től. — 7. Gyülekezeti ének.

Előléptetés. A király *Hazai* Samu m. kir. honvédelmi miniszter vezérőrnagyot, városunk kiváló szülöttét a novemberi előléptetés alkalmából altábornagygyá léptette elő. A jeles férfinak városunkból többen táviratilag gratuláltak előléptetésé alkalmából. Elsők között volt városunk polgármestere: Dr. *Kovács* László meleghangú üdvözlő sürgönyével.

A jolsvai ág. hitv. ev. egyház. az új papját f. hó 23-án nt. *Terray* Gyula gömöri főesperes és *Czibur* Emil esp. felügy. helyettes elnöklelte mellett lefolyt népes- és izgatott közgyűlésben választotta meg. A *Kármán* István nandrási lelkész visszalépése folytán a szavazás: *Chalupka* János és *Szelényi* János között folyt le, míg ez 106, amaz 127 szavazatot nyert s így az egyház törvényesen megválasztott lelkészül 21 szótöbbséggel: *Chalupka* János gömörpanyiti lelkészt hirdette ki az elnökség, a ki erélyessége mellett — biztos tapintattal vezette a választást — s biztosította a rendet és nyugalmat.

Katonai előléptetések. A rendeleti Közlönyben olvassuk, hogy *Kubinyi* György es. és kir. kamarás, a honvédelmi miniszter parancs-örtszjtje, vármegyénk szülötte; továbbá *Draskóczy*, *Inczedy* és *Hoczman* m. kir. honvéd századosok, kik Jolsván szolgáltak, f. évi november hó 1-jével őrnagyokká léptek elő.

Francziska napja. Október hó 26-án volt *Andrássy* Francziska grófnő halálának évfordulója. E gyásznapot *Rozsnyó* r. t. város, *Krasznahorkaváralja* és a szomszédos községek minden évben kegyelettel ünneplik meg. A nagy veszteség feletti szomorú és fájó emlékezet nemhogy enyhülne, de évről-évre mindinkább erősebb gyökeret ver a szivekben és emeli emléknappá e szomorú napot, melyen a legnemesebb női szív szünt meg dobogni. A gyászmisét e napon a krasznahorkai mauzoleumban, mint értesülünk, *Balás* Lajos megyés püspök mondotta. *Rozsnyó* városában pedig szintén

gyászünnepet tartottak a város, az iskolák és az egyetek. A megdicsőült angyali lélekhez már aligha jutnak el a földi jótékonyágát áldó buzgó imák, de az árván maradt hitvestársnak, a legjótékonyabb főurunk Gróf *Andrássy* Dénesnek bizonyára balzsamos gyógyírt csopogtat szívére a hálás kegyelet és megemlékezés.

70 év. Ennyit juttatott az isteni gondviselés *Hönsch* Ede, nyugalmazott bányatanácsosnak. Tegnapelőtt, e hó 28-án lépett bele a 70-ik év révébe. Ő zajtalanul akart bele lépni, mint az idő, de barátai, gyermekei, unokái nem engedték meg. Meglepték anélkül, hogy az ünnepele tudott volna róla s mikor délben haza jött, saját házában talált egy fényesen terített asztalt, körülvéve hozzátartozóitól, barátaitól. Természetes, hogy a kedélyes összejövetelnek refrénje az volt, hogy a köztisztületben álló, fiatalos kedélyű öreg urat az Isten még sokáig éltesse. Városunkból ott voltak: *Lukács* Géza alispán. *Széman* Endre prépost, *Szakall* Vincze árvaszéki elnök és *Badinyi* Gyula főkapitány. — Mi ez uton csatlakozunk őszinte szerencse kívánatainkkal az üdvözlőkhöz.

Eljegyzések. Krompachi és nagyidai *Gundelfingen* Elemér eljegyezte Budapestről özv. kanizsai és karizsi *Szerviczky* Ödönné született nagybessenyoői Besseney Margit kedves és szép leányát: *Gabriellát*.

Rudnay Barna m. kir. adótiszt f. hó 29-én tartotta eljegyzését özv. *Schwarz* Jenőné urnő kedves és szép leányával, *Jankával*, Felsőbalogon.

Siremlékfelavatási ünnepély. Rimabrézói-likéri egyházközség f. évi október hó 23-án d. u. 3 órakor lélekemelő ünnepély keretében avatta föl nagynevű jeles lelkészének, boldogemlékü *Liszky* Jánosnak díszes sírkövét és pompás vasrácsosattal körülövezett sírhelyét. A díszes sírkő az özv. *Jakovetz* Alajosné kőfaragó műhelyéből került ki és mindenben dícséri alkotóját. De főleg hűen lesz hivatva megörökíteni a hűséges özvegy nagytiszteletű urasszony mélyseges gyászát, áldozatkész soha nem muló hitvesi szeretetét, virrasztó kegyeletét, — a mellyel őrsi s megszentelt elhunyt jó, áldott férjének nevét, emlékét a szívében. Az értékes siremléket az özvegy hűsége emelte, — a nemes társulat és az egyházközség segítő, benső és osztatlan részvéte mellett. A felavató remek beszédet és megható imádságot az ünnepélyes actusnál *Zatykó* János, a lelkes hű paputód végezte. Az ünnepély egész lefolyása és a siremlék maga is méltó az elhunyt nagy ember, nemes lélek emlékéhez. Legyen emléke kegyelettel megőrizve közöttünk!

Doktorrá avatás. *Molnár* Gyulát, csizi *Molnár* József ügyvéd jeles képzettségű fiát, tegnap avatták fel Budapesten az összes orvosi tudományok tudorává. Ez ünnepélyre a boldog szülők is felutaztak.

Telepvizsgálat. A rimaszombati m. kir. állami gyermekmenhely telepeinek vizsgálata a jövő hó elején befejezést nyer. Dr. *Heinrich* Béla igazgató-főorvos f. hó 28-ikán Losoncra utazott az ottani telep megvizsgálására s jövő hó elején a rimaszombati központi telep vizsgálata lesz.

Kinevezések. A közoktatásügyi miniszter *Kövendi* István okleveles tanítót a sajozsents-királyi, — *Sztupka* Melanie okleveles tanítónőt pedig a koháryházi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, illetve tanítónővé nevezte ki.

Ujonzok esküje. A helybeli méntelep-osztályhoz bevonult ujonzok katonai eskületete november hó 1-én lesz. A legénység az eskütétel előtt a templomba vonul ünnepi istentiszteletre.

Iskolalátogató. Közoktatásügyi miniszter a rimaszombati egy. prot. főgimnázium és a rozsnyói ág. ev. főgimnázium iskolalátogatójává a folyó tanévre *Jurkovits* Emil besztercebányai tankerületi főigazgatót bizta meg.

Tanítók jutalmazása. A vármegye közönsége legutóbb tartott közgyűlésében a kiküldött bizottság javaslatához képest, a magyar nyelv tanítása körül legtöbb érdemeket szerzett néptanítók közül, a helyi viszonyok és egyéb fontos körülmények figyelembevételével a következő néptanítókat jutalmazta meg: a „Fáy Gusztáv”-féle alap 240 koronás kamattjévedelmét *Matheidesz* Akos gacsalki ág. ev. a

gömörmegyei közművelődési egyesület 100 koronás jutalmát *Mészáros* Gyula murányaljai róm. kath. néptanítóknak adományozta. A „Nemzeti pénztár” kamattjévedelméből 100—100 koronával *Lipták* Endre rimakokovai ág. ev. *Szabó* Károly nandrási ág. ev. és *Bores* Ferencz garamszécsi állami tanítókat; 80—80 koronával *Kenden* Pál alsósajói ág. ev. és *Zsatkovics* János garamfői gör. kath. míg 60—60 koronával *Absalon* Pál nagyszuhai róm. kath. *Holéczy* Gizella szabadosi állami, *Sándor* József szirki ág. ev. és *Galko* Pál kövi-ág. ev. néptanítókat jutalmazta meg.

Siremlékavatás. A losonci állami főgimnázium tanári kara holnap, (okt. hó 31-én) avatja fel *Gresits* Miksa volt igazgatója siremlékét. A felavató ünnepély sorrendje: D. e. 9 órakor: Requiem a róm. kath. templomban. D. e. 10 órakor kivonulás a róm. kath. temetőbe. A templomban: 1. Alkalmi ének, előadja a főgimnáziumi ifj. vegyes kara. — 2. Ünnepi beszéd, mondja *Molnár* Gyula főgimnáziumi tanár. — 3. Beethoven: gyászinduló, előadja a főgimnáziumi ifj. zenekara. — A siremlék átadása, megkoszorúzása. — 5. Himnusz, énekl. a főgimnáziumi ifjuság vegyes kara.

Nyomdánk kibővítése. 39 év óta fennálló és messze vidéken is jó hírnévnek örvendő nyomdánk a f. évi november hó 1-étől nagyobb keretben örvendetes kibővítést nyert az által, hogy id. *Rábely* Miklós tulajdonos társul vette maga mellé fiát: *Rábely* Károlyt, kinek ez ideig is szépen virágzó könyvkötészete volt városunkban. Ezzel elértük azt, hogy mindenféle nyomdai termékek, nyomtatványok és könyvkötészeti stb. munkák új gépekkel felszerelt nyomdánkban egy helyen és a leggyorsabban készíttetnek. Ajánljuk lapunk utolsó oldalán foglalt ide vonatkozó részletes hirdetésünket a nagy közönség figyelmébe és kérjük jövőben is becses támogatásukat.

Halálozás. Rimatamásfalán e héten *Andrik* János tekintélyes gazda 11 éves unokája: *Kélmán*, *Andrik* Pál csetneki tanító fia kanyaró után tüdőgyuladást kapott s f. hó 25-én meghalt. Nagy részvét mellett temették f. hó 27-ikén.

Templombetörő. Tegnapelőtt (28-án) este 5 óra körül eddig ismeretlen gazember a helybeli kath. templom szent Antal perzselyét akarta feltörni. Ugy látszik azonban, hogy valaki megzavarta, mert csak a külső zárat tesztelhette le mielőtt a belső pénzfőkhöz hozzá juthatott volna. A tolvaj meglepett s egyes gyanus körülmények azt mutatják, hogy valami pesti csavargó látogatott el hozzánk. A rendőrség nyomoz.

„Kozák” diadala. Nem egy muszka kozákról van szó, hanem *iff. Szontagh* Zoltán tb. főszolgabíró „Kozák” nevű agaráról. E nemes állat a most Zemplénben megtartott agárversenyen elvitte az első díjat, egy remek ezüst serleget.

Agyonütötte a fa. Vágón, f. hó 25-én halálos végű baleset történt. Fadöntésközben egy hatalmas bükkfa *Kret* Andrásra esett s őt összenyomta. A bíróság megindította a nyomozást, hogy nem terhel-e valakit mulasztás vagy gondatlanság, s a hullát f. hó 27-ikén felboncolták az orvosok.

Betöréses lopás. *Kohn* Márton almágyi lakos kereskedő üzletének talát f. hó 19-ikén éjjel ismeretlen tettesek kiásták és onnan 280 korona készpénzt és 1020 korona értékű különféle szövetet elloptak, a nyomozás folyik.

Szerencsétlenségek a gépeknél. Rónapatakon f. hó 26-án nagy szerencsétlenség történt egy kézi cséplőgépnél. *Boros* András sodronypálya éjjeli őr ugyanis otthon kézi cséplőgéppel dolgozott, s bal karját odakapta a gép és közepén összeroncsolva elvágta. Sok vérvesztés és a ratkói orvos segélynyújtása után behozták éjjel a kórházba.

Rimabányán pedig f. hó 27-én *Palkovics* Pálnál dolgozott többbedmagával *Germányi* János ilyen kézi cséplőgéppel, s gyors hajtás közben bal karját odakapta a kerék. A szerencsétlen ember karja eltört, s fején is sérülést szenvedett. Beszállították a közkórházba.

Jótékony adomány. Koszoru megváltás címén *dr. Löcherer* Tamás 10 koronát küldött N. N. Pozsonyból 6 koronát és N. N. hely-

ből 2 koronát adományozott *Lukács Géza* elnök kezeihez, a Nyomorék gyermekotthon javára. Az elnökség e nemes cselekedetét ez uton nyugtázza és köszöni hálásan.

A kath. olvasó egyesület gyönyörű szép új házának szentelési és zászlófelavatási ünnepélye iránt mindinkább növekedik a város és vidék érdeklődése is. A kitünően összeállított program mutatja, hogy valóságos művészi gárda alakult az ünnepély sikeressé tételére. Ezek a nevek (csak a nőket említve) *Kolbay Sándorné, Stritzky Árpádné, Rábely Kata, Beliczky Böske, Kolbay Sárika* sikert jelentenek és már előre vonzanak. Kitünik ez abból is, hogy az első meghívók szétküldése után valósággal ostromolják az árusítókat jegyekért és a vezetőséget meghívókért.

Szép jele az érdeklődésnek, hogy a zászlószöveget helyben és vidéken a legszámottevő intelligencia is szívesen fogadta. Elfogadták megyénk vezérei, fejei; elfogadta többi közt báró *Luzsánszky* Henrikné is, — ki személyesen is részt vesz az ünnepélyen. Özv. *Kinczig* Ferenczné négyes fogatát ajánlotta föl s e hó 5-én (szombaton) este negyed 7 órakor érkező püspök ezen hajtat be a városba.

Előre szögezünk le egy, szinte a helyi történelem lapjaira méltó, örvendetes áldozatkésztséget is. Áldozatos lelkek valláskülömbőség nélkül a műestélyt követő éjjeli 12 órakor tartandó tombolajátékhoz nyeremény tárgyak adományozásával járulnak. S ha az ember az adott tárgyakat nézi, látja, hogy itten nem egy koldus üres tarisznyájába kegyelemből dobott alamisnáról van szó, hanem, hogy a társadalmi békés együttműködés szükségét belátó emberek járulnak egy nemes cél előmozdításához ily módon hozzá! Pl. az öreg *Merschitz* bácsi Petőfi jubileumi kiadását adományozta 250 korona értékben. Ugy látszik annyi nyeremény tárgy jön így ingyenesen be, hogy a 400 jegyből alighanem minden negyedike egy nyeremény esik.

Vegyük még mindezekhez, hogy városunk intelligens hölgy világa is részt vesz az estélyen s a koszorúsánci tiszttséget szintén felekezetre való tekintet nélkül fogadták el fiatal szép leányaink s hogy a bankettnél étel-főlszolgálásra, — az egésznek kedves családi jeleget adva — még 14-en külön is vállalkoztak: s akkor e vázlatos képből könnyű elgondolni, hogy itt nem felekezeti ünnepségekről van szó, hanem — s ez a fontosabb — egy kulturális célzatu ünnepéről, mely bevezető kapuja legyen a vallás-külömbőség nélkül egy műveltséget terjesztő önművelődési csarnoknak.

Adótárgyalások. Az adóügyben Budapesten a pénzügyminiszteriumban folyó tárgyalásokra a helybeli kir. pénzügyigazgatóság képviselőjében *Kubinyi* Andor kir. tan. pénzügyigazgató és *Marton* Imre pénzügyi tanácsos mint szakreferens — vesz részt.

Nemzeti munkapárt alakulás. A vármegyénkben megalakult nemzeti munkapárt rozsnyói körének elnöke *Pösch* Gyula az ottani helyi munkapártot már megalakította. A párt választott négy jegyzőt és több választmányi tagot.

A helybeli m. kir. posta- és távirtda hivatalból ezentul a naponként délután 3 órakor *Tiszolczról* és d. u. 5 órakor *Budapest* és *Ruttká* felől érkező posta-küldemények és levelek az érkezés után azonnal, még az nap kézbesítetnek. A távbeszélő állomás, ha az idő engedi, még november hóban kibővítést fog nyerni. A kir. meteorológiai intézet hivatalos időjelzése a hivatalban feltűnő helyen naponta ki vannak függesztve, tehát azt ott mindenki megtekintheti.

Bezárták a rozsnyói katolikus főgimnáziumot. „A Gömör-Rozsnyón harmadfél év előtt épült kir. katolikus főgimnázium épületében a folyosók boltozata még az 1909. év elején veszedelmesen megrepedezett és több mint 30 centiméterrel süllyedt. A főgimnázium akkori igazgatója, *Szmetka* Ödön, sürgős fölterjesztést tett a közoktatási miniszteriumhoz. A miniszterium mindeddig nem intézkedett. *Szilvássy* Nándor rozsnyói városi építőmester és *Glück* Vilmos magyar államvasuti főmérnök most kijelentették, hogy tovább nem vállalnak felelősséget a hatalmas kiterjedésű iskola-épület biztonságáért, mire a főgimnázium jelenlegi igazgatója, *Répszky* Barna, bezáratta az iskola összes helyiségeit.“

P. H.

Vendégszereplés. A Tornalján a közönség lanyha pártolása mellett működő *Szabadhegyi* Aladár színtársulatánál mult héten három estén nagy sikerrel vendégszerepelt *G. Kápolnai* Irén asszony, ki mint vendég nálunk is nagy tetszés mellett lépett fel néhány este. Különösen tetszettek művészi tánca mellett az előadott kabaret-számok, melyeket dr. *Goldblatt* Géza tornaljai orvos kiváló zenéi képzettségű leánya ügyesen, köztetszés mellett kísért.

Munkásbiztosító pénztári ülés. A Rimaszombati Kerületi Munkásbiztosító Pénztár igazgatósága mult vasárnap id. *Rábely* Miklós elnöklésével látogatott és nagy érdeklődés mellett lefolyt ülést tartott, melyen a pénztár átszervezési munkálatainak betetőzéséhez szükséges tisztviselői létszám megállapítása és a besorozás került tárgyalásra. A tisztviselők szolgálati, fegyelmi s illetmény-szabályzatát *Molnár* Lajos ügyvezető-igazgató részletesen ismertette, s előadta azon módosításokat, melyeket az országos pénztár tervezetbe az itteni pénztár kiküldött bizottsága és igazgatósága beilleszteni kíván. Az igazgatóság ekként megalkotta és jóváhagyás végett az országos pénztárhoz felterjeszteni határozta a szabályzatot. Tekintettel a folyton növekedő, óriási ügyforgalomra, mely a fejlődésben levő intézménynél mindig nagyobb dimenziókat ölt, 7 tisztviselőnek és egy gépiró-díjnoknak alkalmazását tartja az igazgatóság feltétlenül szükségesnek. A jelenlegi tisztviselők: *Molnár* Lajos igazgató, *Szűts* László és *Kovács* István számtisztek, *Rábely* Etta pedig mint iroda-segéd-tiszt besoroztattak, egy segéd-fogalmazói és két kezelőtiszt állásra pedig — ha az országos pénztár jóváhagyja a beosztást, pályázatot irnak ki. — Az orvos-kérdés rendezése — miután az orvos-szövetség még nem tárgyalhatott ez ügyben — levétetett a különben is sok tárgyat felölelő napirendről, hanem több kártalanítási, betegsegélyezési és folyó ügy nyert elintézését.

Amerikából. Newyorkból írják nekünk, hogy a városunkból kivándorolt *Spuriusz* József fia: Barna a különböző gyártmányu automobilmek vezetésére jogosító írásbeli és szóbeli vizsgát angol nyelven kitünő sikerrel tette le. A hír beküldője írja, hogy a fiatal ember milyen szeretettel és hálával gondol itteni főgimnáziumi tanáraitra, kiknek köszönheti, hogy helyesirányu tanításuk alapján most is halad az önművelődés utján.

Megtréfált agglegény. Egy agglegény szabadulni akarván vendégétől, a ki a vendégszeretetet a kelleténél hosszabb ideig vette igénybe, egyik budapesti barátjával táviratot adatott fel magának. A távirat pontos időben megérkezik és a nem tulságosan vendégszerető agglegény diadalmasan és kellő hangsúlyozással olvassa: Halaszthatatlan ügyben azonnal jöjj Budapestre. Pillanatnyi esend, melyet a megunt vendég ezen szónoklattal tört meg: Csak tessék elutazni, én itt maradok és megvárom, a míg haza jön.

Egér veszedelem. Alig sikerült az ázsiai kolera veszedelmét csirájában elfojtani, már is újabb csapás tenyegeti hazánkat. Az ország minden részéből beérkezett hivatalos jelentések szerint a mezei egerek annyira elszaporodtak, hogy nemcsak a takarmány-féléket teszik tönkre, hanem a vetéseket is teljes elpusztulással fenyegetik. Ezen körülmény indította gróf *Serényi* Bélát, az agilis földművelésügyi minisztert arra, hogy azonnal intézkedjék a baj orvoslása iránt. Kiküldötte tehát a m. kir. rovtartani állomás igazgatóját *Jablonovszky* József kir. tanácsost, hogy az ország egyes pontjain a közigazgatási hatóságok közbejöttével tartson értekezletet és ismertesse az egérrirtásnak országsszerte egyértelmű módon való írtását. F. hó 26-án Miskolczon volt hasonló értekezlet, melyen 11 törvényhatóság képviselői gyűltek egybe, vármegyénk részéről dr. *Soldos* Béla, vármegyei aljegyző, mint a mezőrendőri ügyek központi előadója vett részt, az értekezlet eredménye az lön, hogy feliratilag kérték fel a földművelésügyi minisztert, miszerint az állattenyésztési érdekek megóvása mellett az irtásnak kormányrendelettel való kötelezővé tételét sürgősen rendelje el, az irtás módját szakértőkkel mutattassa be, mert kötelező joghatály nélkül az eredményt elérni nem lehet.

A villanyvilágítás új otthona: a kispást-téri hatalmas gépház e héten már tető alá

került. Az impozáns, tágas épületben elhelyezést nyernek a városi köz- és magánvilágítás ellátását közvetítő új gépek, melyektől legszebb reményekkel várjuk, hogy *mielőbb legyen — jobb világítás!*

„Nete ne!“ eredeti székely góbéságok a budapesti „Péterfy asztal“ vig tagjai gyűjteményéből. Képekkel, 1 kor. „Kaczagó szövetkezetek“ a szövetkezeti élet vidámságai. Képekkel 1 kor. Mindkét könyvujdonságot a mulatni vágyók részére postai szállítással együtt 2 koronáért küldi; Péterfy Tamás író, Budapest, IX. „Köztelek“ Péterfy Tamás eredeti humorát ismerjük és *könyveit bizalommal ajánljuk olvasóinknak.*

Politizáló tanárok egymás ellen. A Pesti Hirlapban olvasuk a következőket: A nagyrőczei felső kereskedelmi iskolához néhány évvel ezelőtt új igazgatót Gyulay Sándort nevezték ki. Az új igazgató a kormány intenczióit képviselte, míg a tanári kar koalíziós érzelmű volt. Ebből következett, hogy mikor az igazgató belépett a kaszinóba, a tanári kar többi tagjai kiléptek és megalakították a polgári kört. Az iskolában is folytonos surlódások voltak, a fegyelem meglazult, a tanulók lumpoltak, dorbézoltak, sőt álkulcsesal belopóztak a tanári szobába, elővették a tanárok noteszeit és javitgattak benne. A miniszterium érdeklődni kezdett a dolgok iránt, mire Gyulay Sándor azt jelentette, hogy a fegyelem meglazulásának a tanárok az okai, akik kosztos diákokat tartanak. Makfalvy tanár, mint szigorú egyeneslelkű ember, sértve érezte magát, tanártársaival együtt összegyűjtötte levizsgázott tanítványait és írásba foglalta az ügyről tett vallomásaikat. A diákok azt vallották, hogy a fegyelem meglazulásának csupán a tanárok nem-törődősége az oka. Makfalvy a diákok vallomását írásba foglalta és felterjesztette a vallás-és közoktatásügyi miniszterhez. A miniszter nem tartotta szükségesnek az újabb vizsgálatot, hanem úgy oldotta meg a kérdést, hogy Makfalvyt Kassára helyezte. Gyulai Sándor felhatalmazást kért a miniszteriumtól, hogy Makfalvy ellen rágalmazási pert indíthasson a beadvány miatt, a melyet ő a vallás-és közoktatásügyi miniszterhez intézett. Az ügyész vádiratot adott be, amelynek alapján a kir. törvényszék Makfalvyt rágalmazásban bűnösnek mondotta ki, két hónapi fogházra, 500 korona pénzbüntetésre, azonkívül 1200 korona bünyügyi költség viselésére ítélte. Az ügynek kedden volt felebbviteli tárgyalása Devich László elnöklete alatt. A védői tisztet dr. Dési Géza ügyvéd töltötte be. A kir. tábla a bünyvádi perrendtartás 385. szakaszának 3. pontja alapján megsemmisítette az ítéletet, illetve a 92. enyhítő szakaszt alkalmazta és Makfalvyt csupán 300 korona tő és 200 korona mellékbüntetésre ítélte. A bünyügyi költségeket elengedte. A tábla teljes mértékben elfogadta azokat az enyhítő körülményeket, a melyekre a felebbezés támaszkodik. Makfalvy az indokolás szerint tedhetlen előéletű, aki politikai viszályoknak esett áldozatul. Joggal volt elkeseredve az intézet békéjét feldőló állapotok miatt. Alkalmazni kellett tehát az enyhítő szakaszt és nem lehetett e törvény ítéletében megállapított roszhízeműséget valóneq elfogadni. A felek az ítéletben megnyugodtak.

A somozó medve. Nagy hire volt, hogy a gömörnánási erdőben medvék járnak. *Sonkoly* Barna, gömörnánási állami elemi iskola tanító, ki e vadászterületet bérli, a multvasárnap estefelé kiment két kutyájával az erdőbe. Egyszer csak elkezdenek a kutyák ugatni egy helyben. Arra megy, hát egy asszonyt lát somozni. Asszonynak kell lenni, gondolja magában. A feje be van kötve, ballábal egy tuskóra lép, jobbkezével szedi a somot a kötőjébe. De mégis megszólítja. Néni! mit keres itt? Erre a megszólított négy lábba áll és morogva megindul a tanító felé. De úgy látszik, hogy a tanító szíve helyén volt, mert egy jól irányzott lövéssel leterítette a somozó medvét. No volt is ám sok bámulója másnap a meglőtt medvének, még a szomszéd falukból is csapatosan mentek meglátására. Mondják, hogy a meglőtt medvét kívül még három medve somozik a gömörnánási erdőben.

A Rimamurányi közgyűlése. A Rimamurány-salgótarjáni Vasmű Részvénytársaság ma tartotta *Loisch* Ede alelnök elnöklésével XXIX. rendes évi közgyűlést, a melyen 95.675 darab részvény képviselőjében 35 rész-

vényes jelent meg. A közgyűlés az igazgatóság javaslatához képest elhatározta, hogy a letolyt 1909—1910. évi üzletét 8,557.693 korona 44 fillér nyereségéből az alapszabályok értelmében az épületek számlájából 103.517 korona 10 fillért, a bányák számlájából 64.920 korona 79 fillért, a gépek számlájából 92.493 korona 76 fillért, továbbá rendkívüli leírás fejében 800.000 koronát, vagyis összesen 1.060.931 korona 65 fillért hoz leírásba, adótartalékba 750.000 koronát helyez és a fennmaradó összegből az alapszabályszerű jutalékok levonása után a tartalékalap javára 269.870 korona 47 fillért fordít, a részvényeseknek a 32 millió korona részvénytőke után részvényenként 32 koronát, összesen 5,120.000 koronát fizet ki 16 százalékos osztalék fejében, a külön tartalékalapot 600.000 koronával növeli, a tisztviselők nyugdíjalapjára 100.000 koronát, a társulások javára 75.000 koronát fordít és a fennmaradó 1,248.234 korona 83 fillért a jövő üzletét számlájára vezeti át. Az esedékes szelvényeket november hónap 1-étől fogva váltják be. A közgyűlés az igazgatóság jelentését, valamint a mérleget és a nyereség hovaforrására vonatkozó javaslatokat egyhanguan elfogadta és úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak a fölmentést megadta. A felügyelőbizottság új tagjává *Kortcsák* Antalt választották meg.

Ragados állatbetegségek 1910-ik évi október 25-ik napján. *Lépfene*: Balogpádár, Runya. — *Veszétség*: Serke. — *Rühkor*: Bugyikfala. — *Sertésorbáncz*: Jánosi, Kerekgede, Karasz-kó, Beje. — *Sertésvész*: Süvete, Mikolcsány, Gömörnánás, Gömörispánmező, Gömörvid, Sőreg, Csomotelke, Kiéte, Karaszko, Osgyán, Susány, Csucsom, Rozsálva, Krasznahorkaváralja, Alsóvály, Otrokoos, Lökös, Kelemér. — *Ragados száj- és körömfájás*: Guszóna, Válykó, Felsősziklás, Cserencsény. — *Ragados száj- és körömfájás miatt vészkerületbe vonatnak*: Guszóna, Válykó, Magyarhegy, Osgyán, Dusa, Mezötelkes, Cserpes, Nagyszuha, Telep, Fazekaszsaluzsány, Susány. — *Szerző* üszök: Rimaszécs, Feled, Lökös. — *Vásári tilalmak*: Hasított körmü állatok felhajtása (szarvasmarha, juh, kecske, sertés) az október hó 31-én Osgyánban tartandó országos vásárra van hatóságilag betiltva.

A magyar nyelv tanítása. A vallás-és közoktatásügyi miniszter rendeletét közölte a múlt héten a hivatalos lap a nem magyar tanítványok, államsegélyt élvező községi és azon hittelekezeti elemi népiskolákat illetőket, amelyek az iskolafentartó által bemutatott és a miniszter által jóváhagyott tanítási tantervvel nem rendelkeznek. A rendelet főképp a magyar nyelv tanításáról szól s előírja, hogy miképpen kell tanítani a kis gyermekeket a magyar nyelvre. A rendelet értelmében az első osztályban az iskolai rendtartással kapcsolatos megszólítás, figyelmeztetés, a mindennapi köszönés formái, az iskola és iskolai élet, az emberi test részei, a családi élet, a gyermek foglalkozása, az épület, az udvar, a kert és a magyar gyermekjátékok tanítandók. A második osztályban a templom, a község, a lakosság, a nap részei és a ház, a szülők iránti tisztelet, a pénz és gyermekjátékok, testgyakorlat, továbbá magyar írás és olvasás. A harmadik osztályban magyar beszélgetés. A község határa, földrajzi alapfogalmak, növények és állatok védelme, emberszeretet, igazmondás, vallásérköcsi elbeszélések, pénznemek, értékek, továbbá írás, olvasás. A negyedik osztályban a falusi élet eseményei, a gazdasági munkák, a határos vármegyék, Magyarország, takarékoság, törvénytisztelet, magyar történelmi mondák, vallásos és hazafias költemények, számvetés, testgyakorlat, kézimunka, továbbá olvasás és írás. Az ötödik és hatodik

osztályban az egyik évben magyar beszélgetések a történelem köréből, a községi, járási és törvényhatósági igazgatásról, a közegészségről, a tanult számok alkalmazása, írás és fogalmazás, a másik évben szintén magyar beszélgetés, a közegészség, a cselédtörvény, a természetrajz ismertetése és tanult számok alkalmazása az otthoni és gazdasági életben. Végül írás, olvasás és fogalmazás.

Szerkesztői üzenetek.

Urasszonyok Jolsvavölgy. Nagyságos asszonyunk már a negyedik jószívű és nemes gondolkodású urnő, ki a jolsvai *Klein* nevű fuvaros állatkinzási üzelmel folytatán pa-naszal fordul hozzánk és erre figyelmünket felhívja. Három esetben már a panaszos közleményeknek hírek és vegyesek című rovatunkban helyt is adtunk, most azonban azt már mellőznünk kell, nehogy bizonyos animozitással vádoljanak bennünket. Van azonban egy jó tanácsunk, ha Jolsva város lanyha hatósága az ügyben nem tesz semmit, méltóztassék a vármegye alispánjához panaszal fordulni. Különbösen a mi terményfuvarosaink lovai sem dicsekedhetnek valami rózsás étellel és tessék csak a helybeli postahivatal tisztviselőit megkérdezni, hogy micsoda éktelen káromkodással és ittelgekkel mozgatják a szegény párákat a posta épület előtt megrakott terményszekerekkel.

Dr. H. Az se nem érdekes, se nem igaz. Ha akarta, olvashatta a ezafolatot is, hogy egyetlen beteg sem volt, kit az orvosok ott elintásítottak volna. Félretesszük, rákerül még a sor, mert ugyilátszik rendszeres portyázást várhatunk.

Cigaretta-hüvelyek

100 darabonként:

Sirolin	14 fillér
Kincsem	16 fillér
King	18 fillér
Kohinor nikotinmentes	20 fillér
Pique	24 fillér
Sorompó	24 fillér
Club nikotinmentes	28 fillér
Ambre nikotinmentes	30 fillér
Marchal	32 fillér
Heba nikotinmentes	32 fillér
Rizabadi nikotinmentes	34 fillér
Kader nikotinmentes	36 fillér
1 drb cigarettatöltő-gép	14 fillér

Kapható: **IFJ. RÁBELY MIKLÓS**
papirkereskedésében Rimaszombat.

Vadász- és lovaglócsizmák, bakkancsok

ugy készen mint mérték szerinti rendelésre, kifogástalan kivitelben, a legjobb anyagból kaphatók a

KOVÁCS ZSIGMOND-féle czipőüzletben

RIMASZOMBAT

Deák Ferencz-utca 8. sz. (Benyó Béla-féle ház).

Eladó ház, kiadó bolt.

Kossuth-utca 41. sz. ház nagy kerttel és szép udvarral eladó, továbbá az **Andrássy-ut 1. sz.** alatti házban **november 1-től kezdődőleg egy csinos bolt** kiadó. — Értekezni lehet: **Andrássi** fényképészszel. 1—4

Eladó ház!

Rimaszombatban **Kossuth Lajos-utca 19. szám** alatti Hollós-féle emeletes ház szabadkézből eladó. — Értekezhetni bármikor a tulajdonos **özv. Hollós Józsefnével** vagy lapunk kiadójával. 2—*

Tanulóul

egy 13—14 éves fiu, — ki magyarul helyesen írni és jól olvasni tud — **Rábely Miklós és Fia könyvnyomdájában** felfogadtatik. **Helybeliek előnyben részesülnek.**

Lakásváltoztatás.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a legjobb hírek örvendő és eddig a **Kmetty-utczában volt**

férfiszabó üzletemet

novembertől kezdődőleg **a megszünt rom. kath. iskola épületébe helyezem át**, kérve a n. é. közönséget esetleges rendelményeivel engem ott felkeresni.

Ez alkalommal, midőn szolgálatkészségemet tisztelettel felajánlom, szíves megrendeléseit és pártfogását kérve vagyok Rimaszombat, 1910. október hó

kiváló tisztelettel

Remenyik Samu,

1—3

férfiszabó.

BERLINI VICTORIA Általános Biztosító Részvénytársaság

a Continens egyik legnagyobb biztosító intézete.

Vezérügynöke: KOHN ALBERT fakeskedő RIMASZOMBAT. — (Alapított 1853.)

Biztosítási állomány 1909. decz. 31-én	2076730185 kor.
Vagyon 1909. december 31-én	882298188 "
Bevétel 1909. évben	180229285 "
Nyereség	38647367 "

Biztosít a legolcsóbb díj mellett.

Pelda: 1000 koronás elérés és halál esetére szóló biztosítás 25 évi időtartamra egy 30 éves egyénnek csupán 568 koronába kerül.

Már 1878. óta az összes díjfelvétel 3%-ával emelkedő osztalék fizetettik ki.

Liberális, rövid biztosítási feltételek. — Életfogytiglani biztosítás, vasuti és gőzhajó szerencsétlenség ellen. Gyermekek és népbiztosítás orvosi vizsgálat nélkül. Ugyazintén eszközök: Tűz, jég, betöréses lopás, baleset, szavatosság és állatbiztosításokat a legelőnyösebb díjak és feltételek mellett.

Teljes tisztelettel KOHN ALBERT.

Butorozott szoba.

Csinosan butorozott szoba — emeleten — november 1-től kezdődőleg kiadó. — Ugyanott kiváló minőségű, kézzel szedett

fajalmák

kaphatók. — **Czim** megtudható a kiadóhivatalban.

Kereskedő tanulóul

Köhler János Korompa vasgyári kereskedőhöz felvétetik azonnal oly tisztességes szülők gyermeke: a ki 1—2 gimnáziumi vagy polgári iskolai osztályt végzett és a 13—14 évet már betöltötte.

Értekezhetni lehet személyesen vagy levélileg is.

Kárpitos, paplanos munkák

legolcsóbb beszerzési forrása
IZSÁK SÁNDORNÁL,
Rimaszombat, Koháry-u. 27.
„Polgári Olvasóköri” közelében.

Ugyanitt egy tanoncz és tanuló lány felvétetik.

Árverési hirdetemény.

A rimaszombati takarékpénztárnál a folyó évi október 1-ig nem rendezett zálogtárgyakra az árverés **november hó 4-én d. u. 2 órakor** fog megtartatni, melyre a venni szándékozók ezennel meghívatnak.

Meghosszabbítások november hó 3-ig fogadtatnak el, azontul csak kiváltással rendezhetők az előlegek.

Rimaszombat, 1910. október hó 21-én.

Rimaszombati Takarékpénztár.

Értesítés.

Tisztelettel hozom tudomására Rimaszombat város és a vidék n. é. közönségének, hogy **45 év óta fennállott**

HOLLÓSY-féle temetkező-vállalatot

átvettem, azt ezentul a régi név igénybevételével, **Deák Ferencz-utca 24. sz. alatt Zsuffa Kálmán-féle** újonnan épült házban a saját nevem alatt fogom tovább vezetni. — Kérem eunélfogva mindazokat, kiknek kedves halottaik eltemetése osztályrésztül jut, ezen szomorú kötelesség teljesítésével engem megbízni. Elvállalok mindenféle temetkezést és az ezzel járó összes teendőket.

Tartok raktáron mindenféle nagyságban és kivitelben **ércz- és fakoporsót, szemfedőt, sírkoszorút, kossorozsalagot, készítették gyászjelentéseket, ravatalozást** stb. mérsékelt áron a leggyorszerűbbtől a legdiszesebbig.

A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri

ZAWADZKY EDE

Rimaszombat, (Deák Ferencz-u. 24.)

Deutsch Samu női- és férfidivatáruháza

Deák Ferencz-utca 24. sz. (Zsuffa Kálmán-féle ház).

Tisztelettel hozom a n. é. közönség tudomására, hogy **Rimaszombatban, Deák Ferencz-utca 24. sz. alatti Zsuffa Kálmán-féle házban** — november hó 1-től kezdődőleg — egy modern alapon berendezett, dúsan felszerelt

női- és férfidivatáruházat

nyitok hol mindenféle **gyapju és selyemkelmék, kartonok, gyapj és mosó delinek, zephirek, barchetek, valódi szépeségi vasznak és damaskárak, női- és férfiszabó kellékek, csipkék, szalagok, ingek, gallérok, kézelők és nyakkendők, keztyük** stl., stb. legkittünőbb minőségben: pontos, előzékeny kiszolgálás és a legmérsékeltébb áron számítás mellett lesz kapható; s azon leszek, hogy igen tisztelt vevőim velem minden tekintetben meg legyenek elégedve.

Magamat és ujon nyitandó üzletemet a n. é. közönség nagybecsü és jóakaratu pártfogásába ajánlva, maradok

Rimaszombat, 1910. október hó

kiváló tisztelettel

DEUTSCH SAMU.

Átadó üzlethelyiség.

Erzsébet-tér 9. sz. alatt a volt **Seidner**

Géza-féle bazar átadó.

Czim: a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás!

Egy utcai lakás azonnal kiadó **Sodoma-utca 4. sz.** Értekezni lehet ugyanott a tulajdonos **özv. Bodon Józsefnével.**

A Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági Bank Részvénytársaság

Megvételre ajánl: **Gőzgép- és motorcséplő** készleteket, **arató-, fűkaszáló-, vető- és szénagyújtó gépeket,** valamint mindentéle kisebb **gazdasági gépeket.**

Elvállal: malom, tégl- és szeszgyár berendezéseket.

Szállit: műtrágyát, erőtakarmányt, etternit, fedőcserepet és porosz kőszent.

Salgótarjáni kőszénbányának, gömörmegyei egyedüli vezérképviselte.

Nagyobb rendeléseknél **előnyös fizetési feltételek** és kellő biztosíték mellett **10—15 évi hitelt is nyújt.**

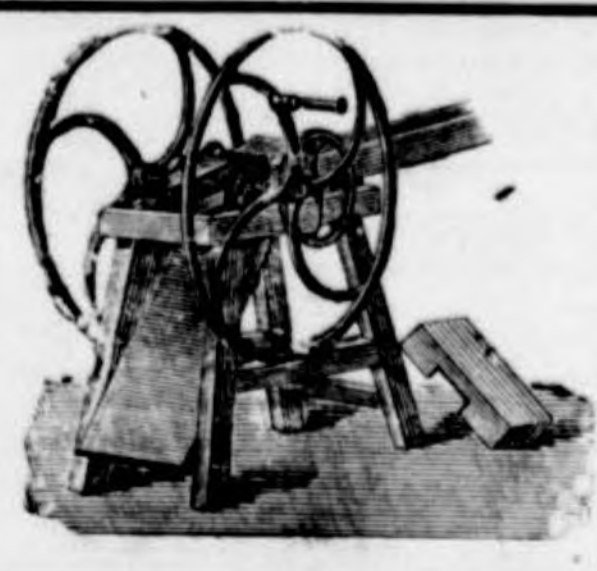
Legjutányosabb árajánlattal készséggel szolgál.

FLEISCHER és TÁRSA gépgyára és vasöntődéje KASSÁN, Vám-utca 11. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen, gondosan gyártott jó hírnevü gépeit, nevezetesen:

Szecska-vágókat kézi vagy járgányhajtásra. — **Répvágókat** és **tengeri morzsolókat.** — **Olajsajtókat** és **olajmag pörkölöket.** **Olajmag zúzókat.** — **Örlő** és **daráló malmokat.** **Progress tisztító gépeket,** **lisztosztályozó hengereket** és teljes **malom berendezéseket.** — Továbbá mindennemü **szivattyukat, gőzgépeket** és **gőzkazánokat, szeszgyár berendezéseket,** m. p. **Henze-főzők,** **kavaró készülékek,** **maláta- és burgonya-zúzókat** stb. **Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan.**

Gazdasági gépeink képes, valamint öntődéknk gyártmányainak **árjegyzékét kívánatra** ingyen és bérmentve küldjük.

Aláírási felhívás

a várgedei szénsavas és vastartalmu fürdőrezervnyttársaság részvényeinek jegyzésére.

1. **A vállalat tárgya:** „Várgedei Szénsavas és Vastartalmu Fürdő Részvénytársaság” cég alatt alakítandó részvénytársaság Rimaszombat székhelyvel.

A társaság határozatlan időtartamra alakul.

Czélja, a várgedei fürdő-telep, valamint a hozzá tartozó ingatlanok és az azokból fakadó „Valéria”-forrás vizének megvétele, ugyancsak a fürdő-telep kibővítéséhez szükséges földvásárlás, ezeknek a mai kor igényeinek megfelelő tervszerinti beépítése, a fürdő üzemben tartása, fellendítése és végül a „Valéria”-forrás vizének forgalomba való hozatala.

2. **Az alaptőke 300000 korona,** mely 1500 darab egyenként 200 korona névértékű és bemutatóra szóló részvény kibocsátása által szereztetik be.

A részvények befizetése akként történik, hogy minden egyes részvény 10%-a, azaz részvényenként 20 korona az aláírástól számított 14 napon belül a „rimaszombati takarékpénztár”, a „gömörmegyei nép- és iparbank”, a „gömörmegyei takarékpénztár és hitelbank” vagy a „rimaszombati kereskedelmi és közgazdasági bank” rimaszombati cégénél, 20%, azaz részvényenként 40 korona 1910. évi október hó 15-ig ugyanezen intézetek bármelyikénél fizetendő be készpénzben, ugyancsak az aláíráskor szervezési és előmunkalati költségekre részvényenként 2 korona szintén ezen intézeteknél készpénzben befizetendő; a hátralékos 70% befizetésének módjait az alapítandó részvénytársaság közgyűlése fogja meghatározni.

3. **Az aláírás zárideje** — az alapítók határozata folytán — **1910. évi december hó 31.**

4. Az alapítók fentartják maguknak és a részvényeseknek a netalán kibocsátandó újabb részvényekre vonatkozó elővételi jogot és azt, hogy a kereskedelmi törvény 183-ik §-a alapján az elsőigazgatóságot 3 évre kinevezhessék.

Kelt Rimaszombatban, 1910. augusztus 25.

A Z A L A P I T Ó K :

Dr. Mesko Miklós s. k.,
várm. t. főorvos.

Dr. Kovács László s. k.,
polgármester.

Dr. Zehery István s. k.,
kir. törvényszéki orvos.

Dr. Büchler Gyula s. k.,
orvos.

Dr. Löcherer Tamás s. k.,
várm. közkórházi igazgató.

Dr. Fodor Béla s. k.,
járás t. orvos.

Dr. Kármán Aladár s. k.,
a ker. munkásbiztosító-pénztár főorvosa.

Braun Zsigmond s. k.,
„Rimaszombati keresk. és közgazd.
bank r.-t.” igazgatója.

Dr. Lichtschein Adolf s. k.,
m. kir. államvasutak orvosi tanácsadója.

Dr. Bleier Leó s. k.,
kórorvos.

Dr. Krausz Gyula s. k.,
ügyvéd.

Benyó László s. k.,
magánzó.

Kubinyi Ferenc s. k.,
vm. t. főügyész.

Dr. Stojkovits Emil s. k.,
földbírtokos.

Dr. Szabó Károly s. k.,
városi t. orvos.

Lévai Izsó s. k.,
könyv- és papirkereskedő.

Kohn Albert s. k.,
takereskedő, fürdőtulajdonos.

Aláírási ivec találhatóak egyelőre az alapítóknál és a fenti pénzügyintézeteknél.

Hirdetmény.

Az osztrák-Magyar Bank 1910. év október 24-étől a kamatlábat 1%-al emelte fel. Ennek folytán a rimaszombati takarékpénztár igazgatósága is — a váltók és a nem törlesztéses jelzálog kölcsönök kamatát — **1910. november hó 1-től,** további intézkedésig, **1/2%-al felemeli.** A folyószámla kölcsönök után a kamat — ugyancsak ez időtől kezdve, az érvényben levő megállapodások szerint — lesz felemelve.

Rimaszombat, 1910. október 24-én.

Igazgatóság.

RÁBELY MIKLÓS és FIA

:: könyvnyomdája és könyvkötészete ::

Telefon-szám 52.

RIMASZOMBAT,

Erzsébet-tér 9.

Ajánlják a leg-
ujabb rendszerű
gépekkel felsze-
relt, modern be-
:: rendezésű ::
könyvnyomdájukat,
könyvkötészetüket,
minden e szakba
vágó munkák
pontos, gyors és
izlésteljes kivite-
lére a legjutányo-
sabb árak mellett

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok, kimutatások stb., stb.
Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek, kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok, levélborítékok.
Pénzügyintézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvény-
ivek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák stb., stb.
Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti
könyvek, czimkék és ragezédulák, intőlevelek, levélpapírok és bori-
tékok cégnyomással, czimkártyák, üzleti jelentések, levelezőlapok stb.
Falragaszok, hirdetmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési
értesítők, meghívók, tánczrendek, gyászjelentések, névjegyek stb., stb.
Könyvkötészetünk: — a legújabb gépekkel és segédeszközökkel felsze-
relve — mindenféle könyvkötői és diszmunkák kifogástalan elkészí-
tését gyorsan és méltányos árak mellett felvállal.